

ویژگی های کودکان کم توان ذهنی

بیشتر کودکان کم توان از نظر ظاهری تفاوت چندانی با سایر کودکان ندارند. البته عده ای از این کودکان دارای سندروم خاص هستند مانند میکروسفالی، هیدروسفالی، سندروم داون و....

این کودکان از نظر رشدی در بیشتر موارد تاخیر دارند، مثل نشستن، سینه خیز رفتن، پا گرفتن و حرف زدن.

پردازش حسی و ادراکی

در کودکان کم توان، اغلب این پردازش و ادراک به خوبی انجام نمی شود و به بعضی از حس ها بیشتر یا کمتر واکنش نشان میدهد. به طور مثال با شنیدن صدای بوغ یک ماشین گوش خود را بگیرد یا جیغ بزند...

همچنین کودکی که در ادراک بینایی مشکل دارد ممکن است با وجود داشتن چشم های سالم نتواند لباسش را از یک قفسه شلوغ پیدا کند. چون به لحاظ ذهنی نمی تواند به خوبی اشیا را از پس زمینه شان تشخیص دهد و جدا کند.

رفتارهای سازشی یا انطباقی در واقع مهارت های لازم برای زندگی روزمره هستند. مانند لباس پوشیدن، آماده کردن یک وعده غذایی، رفتن به مدرسه، تمیز کردن خانه و.... کودک یا فرد کم توان در انجام این رفتارها به شکل کارآمد مشکل دارد.

به چه کسی کم توان ذهنی میگوییم؟

توانایی و استعداد کافی برای یادگیری ندارد، در درک امور زندگی دچار مشکل است، نمی تواند با شرایط و محیط اطرافش به راحتی سازگاری و تطابق پیدا کند،

مهارت مناسب برای زندگی روزمره را ندارد، و نیاز به کمک، حمایت و آموزش بیشتری دارد.

ارزیابی و تشخیص کم توانی ذهنی

وقتی تشخیص کم توانی ذهنی روی یک فرد گذاشته می شود که این سه مورد در او صدق میکند:

۱_ بروز این اختلال قبل از ۱۸ سالگی باشد، یعنی به کسی که بعد از ۱۸ سالگی، مثلاً در اثر تصادف، کارکرد ذهنی اش دچار مشکل شده باشد، کم توان ذهنی نمی گوییم.

۲_ بهره هوشی فرد پایین تر از میانگین جامعه باشد.

۳_ فرد حداقل در دو مورد از حیطه های رفتاری سازشی یا انطباقی محدودیت داشته باشد، مانند: مهارت تحصیلی، تفریح، برقراری ارتباط با دیگران، مهارت های اجتماعی و بین فردی، مراقبت از سلامت و امنیت خود و استفاده از امکانات جامعه.

کم توانی ذهنی (Intellectual disability):

اختلالی است که با عملکرد هوشی زیر حد طبیعی و اختلال در مهارت های انطباق مشخص می گردد.

از نظر علمی، فرد کم توان دو ویژگی اصلی زیر را دارد:

۱_ کارکرد ذهنی یا هوش پایین تر از حد میانگین جامعه

۲_ مشکل یا کمبود در رفتارهای سازشی یا مهارت های

لازم برای زندگی روزمره

هوش یا کارکرد ذهنی

هوش به قابلیت ذهنی افراد در یادگیری، استدلال کردن، تصمیم گیری، حل مسئله، برنامه ریزی، قضاوت، درک امور زندگی و..... گفته می شود.

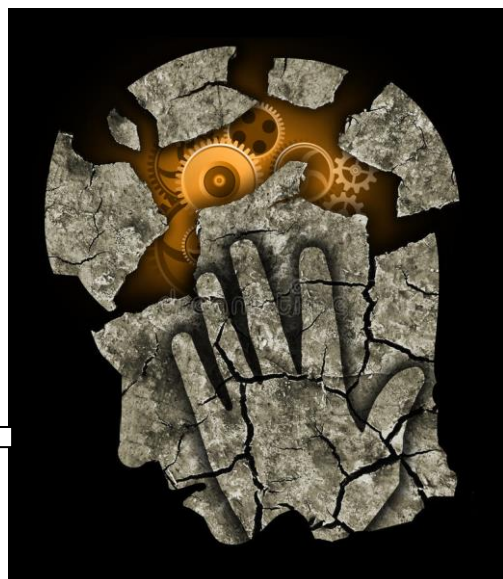
هر چه هوش فرد پایین تر باشد برای یادگیری نیاز به تکرار و تمرین بیشتری دارد.

رفتارهای سازشی یا انطباق

بیمارستان فوق تخصصی مدائن

سلامتی روز افزون شما آرزوی ماست

کم توانی ذهنی

واحد آموزش سلامت-۱۴۰۱

MA-EP-PA-68-01

۲_ مداخله زود هنگام روی جنبه های ذهنی، تحصیلات ویژه ، آموزش مهارت های مختلف ، توانمند سازی و حمایت اجتماعی .
۳_ اختلالات مختلفی را که با کم توانی ذهنی همراه می شوند را هدف میگیرند واز این طریق به افزایش عملکرد فرد می پردازد، مثلا در کم توان ذهنی، اختلالات روانی مختلف شیوع دارد که باید درمان و مدیریت شوند.

برای دستیابی به سایت بیمارستان از کد QRS استفاده کنید.

منبع/ <https://anjomanmaaref.com/>

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی مدائن
تهران، خیابان انقلاب، نرسیده به چهارراه ولی
عصر، خیابان صبا جنوبی
تلفن: ۶۶۴۶۵۳۵۵ و ۸-۶۶۴۰۵۷۰۵

علل ایجاد کم توانی ذهنی

هر چیزی که با رشد طبیعی و نرمال مغز تداخل ایجاد کند می تواند از جمله علل ایجاد کم توانی ذهنی باشد. ولی در بیشتر موارد نامشخص است .

عوامل ژنتیکی: در خانواده هایی با سابقه ی اختلالات ژنتیکی، گرفتن تست های ژنتیک قبل از بارداری توصیه می شود . تست های دیگری هم مانند اولترا سوند و آمینو سنتز وجود دارند که میتوان حین بارداری انجام داد. البته این تست ها ممکن است که اختلال را تشخیص دهند ولی برای تصحیح آنها کاری نمی توان کرد.

عوامل مربوط به دوران بارداری: مصرف الکل و مواد مخدر ، سوء تغذیه مادر و بیماری های عفونی ، کم کاری تیروئید مادر و...

عوامل مربوط به حین زایمان: اگر نوزاد بسیار نارس به دنیا بیاید یا اینکه در طی زایمان برای مدتی از اکسیژن محروم شود احتمال ایجاد کم توانی وجود دارد .

بیماری یا آسیب های بعد از تولد: عفونت هایی مانند مننژیت، سیاه سرفه یا حتی سرخک می تواند منتهی به کم توانی ذهنی شود . ضربه های شدید وارد به سر ، تجربه های نزدیک به غرق شدن و.....

دلایل ناشناخته: دلیل ایجاد عقب ماندگی ذهنی شناخته شده نیست بنابراین پیشگیری از آنها هم ممکن نیست.

توانبخشی و درمان

۱_ عوامل تشدید کننده را کم کنید . مثلا در فرد مبتلا به فنیل کتنوری (یک نوع اختلال متابولیک) میتوان با تنظیم رژیم غذایی مناسب زمینه اختلال و کم توانی را کاهش داد.